

CENA lista: U pretplati za štavu god. K 48—, za polugodište K 24—, tromesečno K 12—, mesečno K 4—, u maloprodaji 16 li. pojedini broj. OGLASI primaju se u urednici lista trg. Gustosa i Tisak Jos. Krmpotica.

HRVATSKI LIST

Vlasnik i izdavač: Lovro SCALIER, o. n. i. n. i. k., Pula, ulica Capodimonte (Narodni Dom). Glavni urednik: Stjepan Bižanac. Odgovorni urednik: MARKON, Pula. Pisci se ne vrata. Rač. aus. pošt.

Izdati svaki dan u 5 sati ujutro.

Godina IV.

U Puli, četvrtak 29. oktobra 1918.

Jugoslaveni preuzimaju ratnu mornaricu i tvrđavu grada Pule.

Pula predana Jugoslavenskom odboru.

Na najvišem nalogu bili su jučer lučki admiralat, zapovedništvo ratne luke, brodovi i svi vojnički objekti grada i tvrđave Pule predani Narodnom veću u Zagrebu odnoсно njegovom zastupniku mesnom odboru u Puli.

Strelovitom brzinom razvijaju se u našem gradu događaji od najvećeg zamašaja. U Puli je danas prešla rihovna vojnička komanda u ruke mesnog odbora Narodnog veća u Puli. Sve to se desilo bez najmanjeg nerada, bez krvoprolića, bez vandalizma sa strane momčadi ratne mornarice i kopnene vojske. Dođute nemamo još razloga, da pevamo „aleluja“ i „hozana“ ali ipak je Narodni odbor grada Pule izvršio ogroman posao za malo dana i neumorno rađajući organizovao što je najpotrebije i najnužnije bilo. Osobito treba pohvaliti držanje momčadi naše ratne mornarice a pogotovo ove jugoslavenske narodnosti, koja se u kritičkim trenucima pokazala zreloom i vrednom svoje slobode.

Sporazum s Talijanima.

Da se izbegava svako trvenje između jednog i drugog autohtonog naroda u Puli stupio je naš Narodni odbor s odborom, koji su jedan dan kasnije s talijanskim „Fascisti“, u dogovor došli na temelju posvemašnje ravnopravnosti potpuni sporazum. Od danas unapred većaće naš Narodni odbor u municipalnoj palači na trgu „Foro“, gde će raspolagati, kao što i talijanski Narodni odbor, sa vlastitim prostorijama. Zajednička će se većanja održavati u velikoj većnici.

Jelačićevci kao narodna garda.

Znatan broj momaka Jelačićeve pukovnije, koja je bila otpremljena na štanciju Sladonjevu kraj Pule radi poznatih rečkih događaja, tvoriće temelj naše buduće Narodne straže, narodne obrane, koja će se brinuti za javni mir i red, kojega je gdegdje pomutila nezrela dečurlija a bogme i neki pokvareni i nesvesni clementi. Ovoj će gardi biti dodeljen jedan oteo rumunjskih mornara po želji naših talijanskih sugrađana, što su tako zastupani srodnim romanjskim narodom. Uvereni smo da će Jelačićevi vojnici, što su strogo disciplinovani u svezi s rumunjskom braćom, koja je stavila dragovoljno svoje sile Jugoslaviji na raspolaganje, kako je to u nekoj jučeršnjoj sednici mornara izjavio zastupnik rumunjskog naroda. Slaveni su tu izjavu uzeli velikim zadovoljstvom na znaje te se i Rumunjsima, kao što i Cesima i Poljacima toplo zahvalili na njihovoj bratskoj pomoći. Na jednaki način kao što i Jugoslaveni organizovaše se braća Cesi i Poljaci i oba su naroda izjavila, da se kao bratski narodi, koje s Jugoslavenima vežu zajednički narodni interesi, izjavljaju solidarnima s Jugoslavenima i da se podređuju nalogima Narodnog veća u Zagrebu, odnoсно njegovoj podršnici u Puli.

Želje mađžarskih i nemačkih mornara i vojnika.

Već prekjueer prijaviše se brojne deputacije nemačkih i mađžarskih vojnika u Narodnom domu, gde su pregovarale sa zastupnicima mesnog narodnog odbora. Mađžari i Nemci, koje Jugoslaveni smatraju danas ne možda kao političke neprijatelje, već kao patničke ljude i drugove, uz koje ih privlačala teška sudbina četverogodišnjeg rata, tražili su kod naših zastupnika pomoći, da uzomognu čim pre krenuti svojim kućama i svojim obiteljima, a Narodni im je odbor obećao svaku pripomoć i svaku potporu. Jučer prepodne pregovoriše zastupnici Narodnog odbora u tom pitanju svoju reč kod komande admiralstva i luke, tvrđave i grada Pule te dobiše nedvojumno obećanje, da će Mađžarima i Nemcima, kao što i ostalim narodnostima, koje bi željele ostaviti naš grad, biti omogućeno čim pre otputovanje. Danas imademo za to još druga jamstva u rukama, a glavna će briga Narodnog odbora sastojati u tome, da se Mađžarima i Nemcima čim pre i uz što povoljnije uveće ispuni njihova želja. Mađžari i Nemci mogu biti osvedočeni, da će se u tom pogledu udesiti sve najbolje i najbrže.

Većanja jugoslavenskih mornara.

Zaslugom vrednog i omilelog odbornika za Narodnu odbranu fregatnog kapetana Koča stvorilo se veće jugoslavenskih mornara. Ovo veće mornarskih pouzdanika stvorilo je uži odbor a ovaj odbor u zajednici sa Cesima većaće je jučer popodne u 2 sata u maloj dvorani Narodnog doma te jednodušno prihvatio sledeću rezoluciju:

Jugoslaveni preuzimaju ratnu mornaricu kao što i tvrđavu grada Pule u svoju upravu. Njima se priključuju dobrovoljno Cesi i Poljaci. Ove će mere sprovesti u sporazumu s Talijanima. Uprava će stvoriti narodnu odbranu, koja će se brinuti za održavanje reda i mira za sitavi grad bez razlike narodnosti i sa najstrožim merama. Na pojedinih se brodovima kao što i na kopnu moraju bezodvlačno preduzeti mere za održavanje službe i javnog reda, sa bratskom ljubavlju prema svakom bez razlike narodnosti i staleža, jer je to u interesu civilizacije i čovečanstva. U ostalom neka svaki brod za moguću pomoć gradu stavi na raspolaganje izvestan broj momaka. Pripadnike Ugarske i Nemačke Austrije smatramo kao naše protivnike i naša će uprava odmah sve preduzeti, da ih se čim pre otpremi kućama. Za prehranu i opskrbu ovih ljudi biće u svakom pogledu savršeno poskrbljeno. Da se tim ljudima zadnje dane njihovog boravka u Puli čini čim prijatnijima, biće čim pre i po mogućnosti oskrbljeni od svih potrebnih stvari. I to je vredno i za časnike i njima jednake. Ova se rezolucija mora odmah pripočeti Mađžarima i Nemcima, da se po njoj mogu ravnati. Od njih očekujemo prijazan pozdrav, kao što smo spremni, da im kod odlaska idemo u svakom pogledu na ruku.

Zajednička konferencija s ostalim narodnostima.

U 4 sata održavala se u jednoj dvorani strojarske škole ratne mornarice zajednička sednica slavenjskih, mađžarskih, nemačkih, talijanskih i rumunjskih delegata. Sednicu je otvorio govornik Slavena, koji je pročitao i protumačio u nemačkom jeziku gornju rezoluciju. Rezolucija bila je jednodušno prihvaćena. govornici Nemaca i oni Mađžara izjaviliše se s njom sporazumni te su opetovali želju, da ih se čim pre premesti u njihovu domaju. Narodni je odbor preuzeo u tom pitanju neke obveze, koje će svakako ispuniti. Govornik Rumunjske izjavio se spremnim, da stupi na stranu Jugoslavena i da im kao što i Cesi i Poljaci pruži bratsku pomoć. Od sviju stranaka bez razlike bilo je oduševljeno pozdravljen odbornik narodnog odbora fregatni kapetan Ciril Metod Koch, koji je svojim promišljenim i razboritim postupanjem i tumačenjem pridobio srca sviju mornara te si osigurao njihovo poverenje.

Kasno u noć održavali su se još drugi važni sastanci, na kojima su se stvorili vanredno važni zaključci.

Sednica puljskog odbora Narodnog veća u Zagrebu. Danas u 9 sati održavaće se sednica mesnog odbora „Narodnog veća“ u Narodnom domu. U 10 sati biće sednica obliju odbora grada.

Hrvatski sabor proglašuje ništetnom nagodbu s Ugarskom.

Budimpešta, 29. oktobra (D. u.). „Pester Lloyd“ javlja iz Zagreba:

Hrvatski sabor prihvatio je danas jednoglasno prešni predlog zastupnika Svetozara Pribičevića, prema kome se ukida državopravni odnošaj između kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije i Reke, i kraljevine Ugarske s jedne strane, te između kraljevine Hrvatske i Austrije s druge strane, nadalje, da se nagodbeni zakoni između Hrvatske i Ugarske sa svojim dodatnim člancima proglašuju ništetnim i bezvrednim, i usled toga kraljevina Hrvatska, Slavonija i Dalmacija imaju se smatrati samostalnim od Austrije i Ugarske i u svakom pogledu nezavisnima.

Jugoslaveni preuzimaju ratnu mornaricu i tvrđavu grada Pule.

Zagreb, 29. (D. u.). Narodni list „Primoorske Novine“ javljaju iz Zagreba 28. oktobra: Danas su došli u Narodno veće vojni zapovednik general Luka Snjarić i domobranski zapovednik podmaršal Mihovil Miholjavić te su se sa čitavom raspoloživom silom stavili u službu Narodnoga veća. Ujedno su izjavili, da će odredbe istoga bezuvetno izvršavati. Narodno veće je ovu izjavu primilo sa općim odobravanjem na znanje. Cim se vest proširila gradom zavladao je neograničeno oduševljenje. Vojnici i časnici skinuše s kapa resete sa natpisom „K“ i mesto toga stavili na njih hrvatsko-srpsko-slovensku vrpcu. Sokolaši u svojim odorama oružani puškama i revolverima, preuzeše redarstvenu službu. Sa svih zgrada, gde se nalaze zajednički uredi, poskidani su zajednički grhovi.

Iz glavnog stana Jugoslavije. Pod tim naslovom donosi „Pester Lloyd“ od subote i nadalje vrlo zanimive dopise iz Zagreba. U prvom dopisu govori se o sazovu sabora, koji se sazivlje na želju svih zastupnika koji su gotovo svi članovi Narodnog veća. Ono desetak unionista takodje se uteklo povodom jugoslavenski barjak, tek je ostala zastavica frankovaca, koja hoće veliku Hrvatsku i koji su verni glasnici N. v. i N. d. (Jučeršnje zagrebačke novine međudimionistički javljaju da se je s političkog polja povukao dr. Horvat i dr. Frank, pa da je i stranka prava naveć stila svoj pristup u Narodno veće. Op. ur.). Dalje se u dopisu navodi se, da će sabor uz prelom s Ugarskom zaključiti odmah i eksproprijaciju željeznice, pošta i brzjava, pa to odmah i sprovesti. Predstojnik dakle likvidacija s monarhijom. Hrvatska se nalazi u mirnoj takoj reči akademskoj revoluciji. Nigde ne dolazi do neugodnih iskaza, već se sve provodi u redu, kako to želi i Narodno veće. Dalje se u dopisu spominje, da se u Zagrebu očekuje kraljevski manifest, koji bi imao objaviti ujedinjenje svih jugoslavenskih zemalja u jedno državno telo, a radi toga je i bio zagrebački zapovednik Snjarić kod kralja u Pešti.

Frankovci mole milost. Kako donose zagrebačke novine, predsednik stranke prava dr. A. Horvat zahvalio se na predsedničkoj časti i pevukao se sa političkoga života. Slediće ga i Frank, dok Sachsa ne broje. Uz sudelovanje zastupnika St. Zagorca stvorio je poslovni odbor zaključak, u komu se većaće da u času kad imadu sami narodi odlučivati o svojoj sudbini, stranka prava u svrhu očuvanja interesa hrvatskog naroda i u svrhu manifestacije jedinstvene narodne volje, te radi koncentracije svih narodnih sila stupa u Narodno veće SHS. Kako javlja „H. R.“ u subotu je bio dr. Prebeg kod predsednika Narodnog veća dra. Pavelića da se informira, pod kojim uslovima bi primilo N. v. ostatke frankovaca. Dr. Pavelić je odgovorio, da N. v. ne pregovara sa nikim dok ne primi njegovu izjavu od 19. o. m. a onda tek Narodno veće ima da se pita, dali je tko dostojan da stupi u Narodno veće.

Narodni svet u Ljubljani u permanenci. Predsedništvo Narodnog sveta za Sloveniju i Istru u Ljubljani javlja, da ima od 26. oktobra, 1918. unapred svakog dana većanja.

Poziv činovnicima u tuđini i umirovljenim činovnicima Austrijska je uprava raštrkala naše činovnike po celoj Austriji. Radi toga nalazi se u tuđini mnogo sposobnih i narodnih činovnika.

„Narodni Svet“ u Ljubljani pozivlje sve činovnike, koji stanuju izvan jugoslavenskog područja, da dojavu odmah Narodnom svetu u Ljubljani te u tačine opišu posao, kojega izvršuju. Neka se takodjer pripreve, da se povrate u domovinu odmah, čim ih Narodni svet pozove.

Uprava se tako pozivlja činovnici, koji su u tuđini.

borave li u domovini ili u tuđini, dojava odmah Narodnom svetu svoj naslov, te u tanjčine opisu... U „Hrvatskoj Reči“ piše gospodja Adela Milčević pod naslovom: „Dojmovi iz Srbije“ vrlo je zanimljiv članak, u kojem prikazuje život u Srbiji, kako je promatrala u poslednje vreme. Gorak i težak je to život. Mnogo sveta htelo je da podje u Srbiju, ali k svojim i napisalo na hiljadu molbenica za skupe novce, kad najednom puče vest: zatvorena granica. Po Srbiji se čuo glas: „naši će doći 17. septembra“. I sve se smirilo tek se opazio život na stanicama i na parobrodskim stanicama. Šljaste pruske kacige ukazuju na sve vojnike, vide se vozovi s napisom „Stuttgart“, „Brüssel“ krcan sa zlatnim srpskim krunama zrnjem. Sve se vozi i odnosi: čoporovi, svinja, marva, sve čeka da dodje napred. Rade Talijani (zarobljeni) nose košare, sanduke, krevete, korita, debla, lonca, peći, štednjake i nose u vozove. A službujući Mađari na željeznici guraju karte do koju stvar mogu, na vozeći, da se voze nosi. Došli ljudi u Srbiju s dva... nose sobom trideset... Sve je to iz... landa! Svaba. No svaka sila za vremena. Dže još svega i blaga i pokućstva, i hleha i radosti i sreće! Dalje opisuje i svršava Milčevićka ovako: Dan je sunčan i svetao. Nad gradom kruže aeroplani. Savom se vuku šlepovi dovažujući robu iz unutrašnjosti. Na palubi stoje zarobljenici i pevaju. Dolaze vesti iz Zagreba. Vesele vesti o manifestacijama, proglašenju republike, velikoj, Jugoslaviji. Vesti u koje je u prvi mah teško verovati. Ali te se vesti potvrđuju i radost biva neopisiva, naročito, kad sa juga dolaze glasovi, da general Milan Pribičević vodi jugoslavensku armiju. Milan, toliko puta ubiven i pokopan. I bojada se peškiri crveno i modro i šiju trobojke, a gospodje, koje nisu skidale sa sebe crnine sve ovo vreme, spremaju svetle haljine za doček pobjedničkoj vojsci. A ljudi otvrdnuli u borbi za život, zatvaraju se u kuće i plaču, jecaju, od radosti, ko deca. Samo ona prava deca, koja ne trebaju i ne umeju kriti svoje radosti, veselo trče sokacima i pevaju: Cika Pera jaše konja bela Za njim ide Amerika cela...

sa Nemcima, kad bi radnici uzeli vladu u svoje ruke. Oni su uvereni, da bi američki radnici sigurno priskočili u pomoć svojoj nemačkoj braći. Da je ovaj pokret zahvatio veoma široke radničke krugove, vidi se i iz ozbiljnih opomena nemačke štampe, koja opominje radnike, da ne otešavaju i onako težak posao narodne vlade. Ali pored svih ovih opomena, boljševički pokret u Njemačkoj dobiva sve više pristaša i to ne samo u zaleđu, nego i na samoj fronti.

RATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski. Beč, 30. (D. u.). Službeno se javlja: Talijansko bojište: Na tirolskoj fronti samo malena bojna delatnost. Medju Brentom i Pave sveže, su neprijateljske sile premoću napale Asolone i Pertica. Naše čete, koje su se tamo borile, besprimernim su junaštvom i vojničkom vrednošću osujetile sva protivnikova nastojanja. U mletčkoj su nizini Englezi i Talijanci prodrli dalje. Pošto su upotrebili sva bojna sredstva, uspeo im je znatno proširiti svoja provalna mesta severno i južno od Montella. Obzirom na našu, opetovano izraženu odluku, da primirjem i mirom svršimo bojevanje medju narodima, naše čete, koje se bore na talijanskom tlu, napustili zaposednuto područje. — Balkansko bojište: Istočno krilo naših u Srbiji operirajućih četa prešlo je već na severni breg Dunava. Uzmak prema Savi i Drini vrši se dalje prema osnovi. Neprijatelj nikde ne sledi. Društvo naših albanskih bojnih sili imate su da se obrane samo od pojedinih banda. — Poglavica generalnog stožera.

Nemački. Berlin, 30. (D. u.). In velikom se glavnom stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina naslednika prestolja Rupprechta: U nizini Lysa, izmedju Lysa i Scheide, kod Farmarsa i Engle Fontaina bili su suzbijeni žestoki pojedinački napadaji protivnikovi. Engleska paljba protiv predgrađu Tournay i mestima u nizini Scheide izlakala je i opet znatne žrtve medju civilnim pučanstvom. — Vojna skupina nemačkog naslednika prestolja: Na kanalu Oise izalovili su se za rana jutra žestoki neprijateljski napadaji. Nakon žestokog točničkog boja ponovio je Francuz izmedju Nizy le Comte i Aisne iz uložene brojnih oklopijenih vozova opet svoje napadaje. U teškim bojevima zadnjih dana pokušano čete armije generala Eberhardta i Belowa polučile su jučer opet potpuni uspehi u obrani. Suzbile su neprijatelja posvema natrag na 18 km širokoj fronti. U bojevima na severnom rubu Malog Quentina odlikovala se osobito brandenburška pukovnija telesnih granadira br. 8 istočno od Banogne, vestfalska pukovnija pešadije br. 89 na uzvisinama Aisne i meklenburška puk. šizlira br. 19. Delovi položaja severozapadno od Herpy, koji su bili prelazno izgubljeni, bili su u protunapadaju opet zauzeti. Za večernjih sati nasrnuo je neprijatelj opetovano k žestokim pojedinačkim napadajima, koji su se posvuda izjalovili ispred naših crta. Francuz pretrpeo je jučer teške gubitke, brojni oklopijeni vozovi bili su razoreni. Na obim stranama Vouziersa i istočno od Aisne delovali su i naši bataljoni. — Na današnji dan, 30. oktobra, 1918. neprijatelj je ujutro izveo napad na našu poziciju kod Dörr izveo je zadnjih dana 31. do 34. poručnik Fromherz svoju 30. i poručnik Naether svoju 25. pobjedu u zraku. — Poglavica glavnog stožera vojske na bojištu.

Domace vesti.

Pula u iskrenom svečanom raspoloženju. Mnogo smo mi ovoga rata pretrpili. Mnogo puta je i Pula kao i Zagreb i Ljubljana i Beograd, morala izvesti zastave, kad bi najradje bila zaridala od boll, a i od stida možda. Mnogo je puta bilo na umetan način stvarano i u nas — kao i diljem domovine naše — pod pritiskom bajuneta — svečano raspoloženje, kad smo mi u duši našoj proklinjali, jaukali, plakali, i čekali, iz dana u dan čekali na dolazak boljih vremena. Nu, dan je slobode svanuo. Još ne verujemo, prevrlika je to sreća, ali zbilja oko nas uverava nas. Došao je — ah blaženi li reči — dan slobode, i niko, niko nam je više oteti ne može. Skrhalo se sila, što nas pritiskala i gušila, pravda je pobedila! I lepo je videti Pulu. Lepo je videti, kako su se patnička mornarska i vojnička lica razvedrila, kako je ono tmurno oko sinulo sjajno i snažno, kako je prestala sva ukočenost, sve neprirodno teško raspoloženje koje četiri godine vladalo Pulom. Pulom sile i bespravija. Profesor i demokrata Wilson pobedio je svojim umom careve i generale; pravda je bezakone nadjačala. I dugo sakrivena čežnja, dugo potlačivana čežnja za slobodom pojedinca i za slobodom naroda provalila je naglo, no isto tako — osobito u našega naroda — dostojno velikih časova, što ih proživljujemo. Iz vojničkih i mornarskih kapta popadale su kokarde, popadali su i tuđji napis, a na njihovo mesto došle su vrpce; u Jugoslavena, slovenska, hrvatska i srpska, u Ceha crveno-bela, a može se — no to već redje — opaziti i talijansku trobojnicu. Ali i jedno priznanje treba istaknuti: momčad se ponaša uzorno i besprikorno. Momčad sviju narodnosti kao da je shvatila što zahteva veliko doba: Uzornu disciplinu sviju, da se omogući red, da se ne oteži povratak ratnika patrika u tili željkovani domaći raj. A i sama organizatorska sposobnost osobito Ceha pa i Jugoslavena, te odlučni koraci puljskog Narodnog odbora, koje uvek odobrava talijanska grupa, mnogo su doprineli da se sačuva red i disciplina. Jugoslavenski Narodni odbor u Puli preuzee je pod svoju upravu sva puljsku kopanu vojenu i mornaricu, sve uređuje što je bilo potrebno za obranu ratne luke. Izaslanici momčadi drugih narodnosti posvema su s tim sporazumni, te će se još ovih par dana pred svojim odlaskom u domovinu; pokoravati i izvršivati sve naloge Narodnog odbora i njegovih faktora.

Pula je doživela velik i slavan dan. Pokažimo za to, da mi tu veličinu i razumemo! Uzdržimo mir red i disciplinu! Živeo mir! Živela sloboda! Živela Jugoslavija! Narodni će se odbor morat baviti i doskora takodjer s pitanjem rasveta grada, što je od najvećeg značenja za nesmetan noćni promet i za javnu sigurnost.

Ne dirajte u tuđe vlasništvo! Zadnjih dana, kad su popustile negve, kojima smo bili tako dugo sputani, provalila je nesuzdrživom žestinom elementarna provala besa i mržnje — osobito kod mladih i besposlenih elemenata druge puljske narodnosti. — Mi upozoravamo naše puljsko pučanstvo, da se strogo čuvaju svakog otimanja tuđe vlasništva. Oni, koji imaju nešto od otetog tuđi vlasništva u sebe, pozivlju se, da to prijave dovoljno Narodnom odboru ili talijanskom komandantu kako bi izbegli svakim posledicama. Oteto tuđe vlasništvo moraće se povratiti.

Hvalevredan čin našeg mornara: Jučer je neki naš mornar — bio je okičen jednom jugoslavenskom trobojnicom — uz pripomoć nekoliko svojih drugova zaprečio, da razuzdana svetina ne provali u skladište nemačkih državnih i ne razgrabi omeđeni imetak. Taj hvalevredan čin moramo odobriti, pohvaliti i preporučiti slično postupanje u sličnim slučajevima.

Zabrana uživanja alkohola. Usled predloga jednog mornara, koji je na jučerašnjem sastanku bio podnešen, baviće se Narodni odbor u Puli pitanjem uživanja alkoholnih pića, koja su veoma pogibeljna za mirni razvoj stvari. O odlukama javićemo kasnije.

Iz slavenskog sveta.

Češki izvanjski ministar dr. Beneš češkoslovačkom narodu. Češki listovi donose ovo pismo, što je stiglo uredništvu „Venkova“ preko Varšave: „Braćo! U dostojnom miru očekujte dolazak budućih događaja! I nastojte zato marljivo, da u nezavisnu državu udje naš puk neshrvan bedom i nedecimovan od glada. Ljubite se i pomazite si dakle uzajamno! Danas nije doba rodoljubnih fraza, već doba rodoljubnih čina! Jao onima, koji bi još sada hteli lihvariti, koji bi svojim krvnim rođjacima prodavali dragu živež, odelo, obuću, go-tivo i druge potrebove. — imaće suditi strogo ne samo sadašnjost, već i budućnost! Ko svome bratu ne pomaga u taj čas, taj nije Čehoslovak, već prijatelj naših neprijatelja! Toga se sećajte! Znajte, da što činite sada, o tom da će vekovi govorići. Moj pozdrav svima bratski i ponovna molba: Ljubite se i pomazite uzajamno! — Eduard Beneš“.

Sudbina Ukrajine. „Narodni Listy“ donose: Kratke vesti, što su stigle zadnjih dana iz Odese i Kijeva, dvaju glavnih središta nove ukrajinske države, koja su zapravo pod teškim vojničkim nemačkim režimom, izdaju rastuću uzrujanost. Hetman Skoropadski i ministar predsednik Lysogub mogući su samo dotle, dok nemačke posade ostaju u zemlji. A nastojati, da ih se opozove, boji se vlada iz tog razloga, da ne propukne sveopća revolucija. Ministarstvo Lysogubovo zahvalilo se, hetman pako poverio mu opet da sastavi novi kabinet. Kako je bila zadaća izvršena, o tom nema dosad vesti. Prevrtni događaji na evropskom zapadu i jugu, vojničke operacije na Balkanu i njihove političke posledice pospešit će — razume se po svoj prilici i razvoju odnošaja u Ukrajini i celoj Rusiji. Trezniji i politički informovani deo nemačke štampe već odulje vremena ne zatvara očiju pred neotklonivim, da će s revizijom, zapravo s obekrepljenjem brestlitovskog mira pasti i fikcija ukrajinske države u toj formi i u sadašnjim neopravdanim granicama, te da će odnošaj Ukrajine prema Velikoj Rusiji biti iznova i bolje rešen.

Dobrovoljni doprinosi.

Za jugoslavenske sirote. Umesto venca pokojnomu Josipu Klemenčić darovao je K 1 sledeći: Po K 2 — Srebrnič, Ukmar, Vuga, Bašin, Suligoj, Cotič, Komel. Sedevčić, Bašin Josio, Komel Andre, Jug, Perko, Zavertanik, Poberaj, Zavertanik Jakob, Leban, Sonc, Bratuš, Grauner, Makuc i Vuga. Živila braća Goričani!

Za fond odbora „Narodnog veća“ u Puli darovao je dalje: Kreditno i eskomptno društvo K 500, Zadnji iskaz K 1256 —, sveukupno K 1756 —. Upozorujemo općinstvo, da može položiti svoje prinose kod „Istarske Posujilnice“ i kod „Kreditnog društva“ u Puli. Dužnost svakog Jugoslavena jest, da po mogućnosti pridonese svoj obol za taj fond.

Kupuju se stare knjige

svake vrsti i jezika. Podružnica Jos. Krupčić Pula, ulica Franje Ferdinanda br. 3.

Dr. Raš... m prig... da slo... * Jos nema pregovora o nemačkom primirju. Vladi Wolffov ured javlja iz Berlina, 30. oktobra: Vesti iz početku pregovora za primirje krive su. Formulovanje pregovora za primirje, kako se raširuje u Nemačkoj, osniva se na glasinama, koje nemaju nikakvog činjeničnog temelja. * Nota Austro-ugarske vlade u Washingtonu. Reuterov ured javlja, da je švedsko poslanništvo u Washingtonu predalo državnom odelu dne 29. oktobra Austro-ugarsku notu. * „Car je krivac“. U članku „Car krivac“ veit „Arb. Zeitung“: „Hoće li sad gospodin car razumeti? ... Car ne će odstupiti, ustraje kod toga da ostane car, i ako tim narodu pripravlja najbolnije žrtve: nije li to strašno? Milijuni morali su za prestolje Hohenzolterovaca dati život, zdravlje, egzistenciju, da učvrstae gospodstvo Vilimova; a car se nećka doprineti i tu razmerno neznatnu žrtvu i postavlja svoje osobne interese nad sve potrebe naroda i domovine! ... Nemački narod znade, da je u današnji užasan položaj, kad liže protij njemu nenavist celoga sveta, ne zadnjom krivnjom tog cara, koji je svojim govorima, bez genija razuma i pristojnosti izazivao sav civilizovani svet. I kad neprijatelji ne bi toga zahtevali: vladar, koji je sakrivio rat, mora pobrati šila i kopita. Kad bi car Vilim preživeo rat kao vladar, morao bi čovek upravo očajavati nad tokom sveta. Odstupi li, bilo bi to najneznatnije kajanje za grozni zločin svetskog rata, koji imaju na savesti pre svega „samovoljne sile“. * Boljševički pokret u Nemačkoj. Nemački listovi iz rajha puni su potankosti o silnom vrenju, koje vlada medju nemačkim radništvom. Stranka nezavisnih socijalista otepcila se i jedno krilo ove stranke zastupa danas krajnje boljševičko-komunističko stajalište. Nemački radnici spremaju se na ozbiljniju akciju i proturaju u narod silne gomile letaka, koji prediskazuju buduću borbu. Jedan takvi letak donosi „Berliner Tageblatt“, koji glasi: „Naša tako zvana demokratska vlada postupala je sa radnicima prilikom demonstracija kao sa najprostitijim zilkovcima. Ova je vlada prolila radničku krv. Radnici, ovo dobro upamtite! Pod Scheidemannovom odgovornošću krenula je protiv nas vojska isto onako, kao što je u svoje vreme radio čuveni šef berlinske policije von Jagow. Prolila se prva krv pod novom „narodnom vladom“. Dalje se u tom letku zahteva, da radnici sami uzmu u svoje ruke vladu. Ova grupa nemačkih boljševika misli, da je današnja nemačka vlada nesposobna da zaključi mir, te je uverena, da bi austro-ugarska vlada, da bi njim njih kriv su izazvali preuzetna...“